
aan	Gemeenteraad
opsteller	Agendacommissie i.s.m. presidium
datum	19 maart 2019
onderwerp	Tweede evaluatie vergadermodel

Samenvatting

Agendacommissie en presidium hebben de volgende tussentijdse wijzigingen in het model aangebracht:

1. De Bijzondere Avond krijgt weer een eigen plek in de cyclus. De huidige structuur wordt vervangen door een ritme van **'Politieke Avond – Bijzondere Avond (+ voorafgaand agendacommissie) – Raadsvergadering'**
2. Er wordt meer debat in de raadsvergaderingen bewerkstelligd door 'grotere' debatten in raadsvergadering te laten plaatsvinden. Ten aanzien hiervan een korte, heldere leidraad opgesteld;
3. Voor meer efficiëntie in het model wordt gestreefd naar maatwerk. Waar nodig zal het BOB-model minder stringent worden toegepast;
4. De eindevaluatie van Raad op Donderdag wordt verplaatst naar eind 2019.

Toelichting

Op maandag 18 februari a.s. hebben presidium en agendacommissie het vergadermodel Raad op Donderdag geëvalueerd. Dit vergadermodel is direct na de installatie van de nieuwe raad, 29 maart 2018 geïntroduceerd en voor het eerst geëvalueerd op 21 juni 2018. Deze eerste evaluatie heeft geresulteerd in een aanpassing van het oorspronkelijke model.

Evaluatie door agendacommissie

Binnen de agendacommissie heeft op 10 januari jl. een eerste bespreking van het vergadermodel plaatsgevonden ter voorbereiding op deze evaluatie. Uit deze bespreking kwamen, samenvattend, de volgende gedeelde constatering naar voren:

1. Het BOB-model, de fasering Beeld-Debat-Besluit, is van grote meerwaarde.
2. De vaste donderdag moet i.i.g. voor de Politieke Avond en de raadsvergadering in stand worden gehouden.
3. Het parallel vergaderen wordt over het algemeen ook als positief aangemerkt. Keerzijde hiervan is dat het regelmatig ten koste gaat van de flexibiliteit in planning
4. De raad groeit in het model. Het is nog steeds wennen, maar er wordt vooruitgang geboekt. Over het algemeen vinden er meer en betere debatten plaats. Ook de voorzitters groeien in hun rol. Verder is het met de huidige 'spelregels' nog te makkelijk om zonder veel draagvlak een voorstel door te geleiden van Het Beeld naar Het Debat.
5. Het wegvallen van de Bijzondere Avond heeft ertoe geleid dat themabijeenkomsten, consultatiebijeenkomsten etc. op Politieke Avonden worden gepland. Dit leidt tot verwarring en verrommeling van de Politieke Avond. Het is niet te allen tijde voor iedereen duidelijk welk doel een dergelijke bijeenkomst heeft;
6. De raadsvergaderingen zijn inefficiënt. Ook wanneer er weinig te bespreken en besluiten valt is er in de regel sprake van lange raadsvergaderingen vanwege het grote aantal raadsragen en moties (vreemd aan de orde van de dag).
7. Het beleggen van een andere vergadering (presidiumvergadering, vergadering auditcommissie), aansluitend aan de raadsvergadering, wordt als een onwenselijke situatie ervaren. Dit is ook reeds door het presidium geconstateerd.
8. Het nieuwe model betekent niet automatisch tijdswinst voor raadsleden

Wenselijkheid aanpassing model

De evaluatiemomenten liggen dicht op elkaar. Om een gekozen model echt goed te kunnen ervaren en toetsen is terughoudendheid in de finetuning/kalibratie geboden. Gezien de bovenstaande kanttekeningen in de huidige structuur is er echter voldoende aanleiding om het model op korte termijn op onderdelen te wijzigen. Daartoe is een aantal verschillende opties verkend die alle tegemoet komen aan de bovengenoemde belangrijkste bezwaren m.b.t. de huidige structuur, al dan niet in combinatie met de vergadercultuur. Deze belangrijkste bezwaren zijn (recapitulerend):

- De integratie van de bijzondere avond en de Politieke Avond is onwenselijk;
- De raadsvergaderingen zijn inefficiënt.

Voorts is een aantal mogelijke oplossingsrichtingen geïnventariseerd. De agendacommissie heeft de uitwerking daarvan besproken op 24 januari jl. en mede beoordeeld op basis van de betekenis van de betreffende structuurwijziging voor de bestuurlijke doorlooptijd van een voorstel, de tijdsinvestering voor raadsleden/fractie-assistenten en de (overige) uitgangspunten van Raad op Donderdag).

Structuurwijziging

Een structuurwijziging met een ritme '**Politieke Avond – Bijzondere Avond (+ voorafgaand agendacommissie) – Raadsvergadering**' komt het best aan de bezwaren t.a.v. de huidige structuur tegemoet. Hierdoor wordt immers de heldere scheiding tussen de behandeling van (voornamelijk) raadsvoorstellen tijdens de Politieke Avond en andersoortige bijeenkomsten (themabijeenkomsten etc.) weer in ere hersteld. Voor veel raadsleden en fractieassistenten zal dit bovendien minder vergaderuren betekenen, omdat zij niet min of meer verplicht zijn om elke donderdag te vergaderen. Ten slotte kan de agendacommissie met deze wijziging de 'besluiten' uit de Politieke Avond meenemen en verwerken in de voorbereiding van de volgende cyclus.

Het belangrijkste nadeel van deze structuurwijziging is een wat langere bestuurlijke doorlooptijd van een voorstel:

Agendacommissie-Beeld-Debat-Besluit	7 weken (in de huidige structuur 5 weken)
Agendacommissie-Beeld-Besluit	4 weken (in de huidige structuur 3 weken)

Wanneer een raadsvoorstel meerdere beeld- en/of debatsessies nodig heeft, leidt dit uiteraard tot een nog groter verschil in doorlooptijd ten opzichte van de huidige structuur.

Versteving (politieke) primaat raadsvergadering

Ten aanzien van de **inefficiënte raadsvergaderingen** het volgende. Bij de eerste evaluatie is besloten om de raadsvergaderingen uit de Politieke Avond te halen en op eigen donderdagen te beleggen. Dit om de raadsvergaderingen meer smoel/cachet te geven. Een veelgehoord geluid (van raadsleden) is dat er hierdoor een wildgroei aan raadsvragen en moties vreemd aan de orde van de dag is ontstaan i.p.v. dat deze structuurwijziging vooral ondersteunend aan een goede debaatcultuur is geweest. Om het politieke primaat van de raad te bevestigen en te verstevigen wordt voorgesteld om de 'grotere' debatten direct in de raadsvergadering te laten plaatsvinden. Daarnaast kan voor de efficiëntie in het model worden gezocht naar meer maatwerk en daarom waar nodig 'beeld' en 'debat' in dezelfde bijeenkomst plaatshebben.

Ten slotte zal de eindevaluatie van 'Raad op Donderdag' worden verschoven naar eind 2019 (i.p.v. juli 2019), zodat voldoende tijd is om deze structuurwijziging op haar merites te beoordelen en (hopelijk) ook de ervaringen met de vergaderfaciliteiten in het gerenoveerde gemeentehuis hierin kunnen worden meegewogen.